

Brussel, 1 december 2023

ODE reactie op consultatie (PRD)2667 wijziging van de gedragscode met betrekking op het procedureel kader voor aansluitingen met flexibele toegang

ODE dankt CREG voor deze consultatie die betrekking heeft op de Ontwerpbeslissing tot wijziging van de gedragscode en is steeds bereid om constructief bij te dragen aan de verdere uitwerking van dit onderwerp.

Er is een grote nood aan meer hernieuwbare energie in België, ODE onthaalt bijkomende maatregelen om bijkomende capaciteit sneller aan te sluiten daarom in principe positief. **ODE is echter van mening dat het huidige kader rond Aansluitingen met Flexibele Toegang niet voldoet en niet de beoogde versnelling van de uitrol van hernieuwbare energie zal creëren en eerder een rem zal zetten op de investeringen.** ODE vraagt daarom om invulling te geven aan onderstaande opmerkingen zodat het kader om bijkomende capaciteit aan te sluiten beter tegemoetkomt aan de doelstelling.

Geen afregeling van hernieuwbare energieproductie zonder vergoeding

Artikel 16 in EU 2019/943 en EU 2019/944 Artikel 32 vermeldt dat congestieproblemen dienen aangepakt te worden met marktgebaseerde oplossingen waarvan zowel voor de marktdeelnemers als de netbeheerder efficiënte economische signalen uitgaan. Concreet ontbreekt in het voorstel een economische prikkel voor de netbeheerder om het net voldoende te dimensioneren om de geproduceerde hernieuwbare energie op te nemen en zal het huidige ontwerp leiden tot het verloren gaan van hernieuwbare energie. Aan hetzelfde artikel in EU 2019/943 lijkt verder niet voldaan aangezien in het artikel gesteld wordt dat procedures om transacties te beperken slechts toegepast mogen worden als redispatching of compensatiehandel niet mogelijk is en dat marktdeelnemers een vergoeding moeten krijgen. In hetzelfde Artikel 16 wordt staat ook dat er een incentive moet zijn voor de netbeheerder om de efficiëntie te verbeteren en bijkomende flexibiliteit te ontwikkelen in hun net. Dit is niet het geval doordat er geen vergoeding voorzien is wanneer hernieuwbare energieproductie afgeregeld zal worden. Met dit voorstel lijkt de netbeheerder het reeds in voegen zijnde redispatchingsysteem te willen omzeilen. Dit mag volgens ODE niet de bedoeling zijn. **Een activering van flexibiliteit in functie van congestie dient prioritair via redispatching te gebeuren**, in uitzonderlijke gevallen en na uitputting van redispatching bids kan een activatie van een AmFT gebeuren mits deze voldoende vergoed wordt. ODE pleit in dit kader nogmaals voor een uitbreiding van iCaros naar installaties 1 – 25MW. Daarnaast lijkt er ook een discriminatie te ontstaan tussen productie aangesloten op het transmissie- dan wel distributienet aangezien in Vlaanderen de netbeheerder een vergoeding verschuldigd is aan de uitbater van de installatie bij afregeling van productie. Deze omzetting is volgens ODE, hoewel niet volledig maar in elk geval, meer gealigneerd met de geest en de letter van de Verordening.

Zekerheid over afgeregelde volumes en financiële impact

Het is volgens ODE problematisch dat er geen zekerheid geboden wordt op de afgeregelde volumes die voorspeld worden ten opzichte van de effectief afgeregelde volumes. **Volgens ODE moet in het geval dat er een overschrijding is van de indicatieve jaarlijkse waarden een bijkomende compensatie voorzien worden voor de afgeregelde volumes.**

Het gebruik van ongelimiteerde flexibiliteit verwacht wordt ligt volgens ODE mogelijks ook niet in lijn met EU Verordening 2019/943, Artikel 13 die stelt dat er maximaal 5% van de op installatieniveau en op jaarbasis opgewekte hernieuwbare elektriciteit mag afgeregeld worden. Er zijn in het huidige voorstel

geen garanties dat deze 5% niet overschreden zal worden noch dat er enige bijkomende compensatie tegenover zal staan indien dit wel gebeurt.

Zekerheid over duurtijd AmFT en financiële impact

In het voorstel wordt vermeld dat de initiële afgesproken termijn van het flexibel karakter van de aansluiting verlengd kan worden mits akkoord van de regulator. Dit is erg problematisch aangezien de duurtijd een cruciale factor is in de rendabiliteitsberekening van een project. Deze onzekerheden zullen hernieuwbare energieprojecten tegenhouden, de kosten omhoog jagen en uiteindelijk dus de prijs voor de consument nodeloos opdrijven. De onzekerheden met betrekking tot de procurement van de onderdelen die nodig zijn voor netuitbreidingen waarvan elia aangeeft dat die problematisch wordt doet ODE vrezen dat de onzekerheid rond het tijdstip van omzetting van een AmFT naar een vaste aansluiting zonder beperkingen enkel zal toenemen. Dit vergroot volgens ODE de onzekerheid en dus de terughoudendheid van ontwikkelaars van hernieuwbare energie om deze AmFT aan te gaan waardoor het potentieel dat een zekere flexibiliteit zou bieden om sneller hernieuwbare energie aan te sluiten onvoldoende benut zal worden. **ODE pleit daarom voor redispatch/compensatie wanneer de oorspronkelijk geplande duurtijd van de flexibele aansluiting wordt overschreden, bijvoorbeeld omdat het langer duurt om de netversterking te realiseren.**

Korting op de nettarieven voor de flexibele capaciteit

Het feit dat er geen korting op de nettarieven gegeven wordt aan (hernieuwbare-) energieproductie-installaties die een aansluiting met flexibele toegang accepteren is niet wenselijk volgens ODE. Het lijkt bovendien op een discriminatie ten opzichte van gebruikers die dezelfde aansluiting voor afname aannemen en waarvoor een goedkoper tarief zal gelden.

Volgens ODE ligt dit niet in lijn met EU Verordening 2019/943, artikel 18, punt 1 waarin wordt gesteld dat er **in de tarieven rekening gehouden moet worden met de flexibiliteit die geboden wordt** (die een aansluiting met flexibele toegang duidelijk biedt).

Nauw toezicht op voorstel en toepassing van de AmFT

De aansluiting met flexibele toegang (AmFT) moet een noodmaatregel blijven die slechts gebruikt mag worden als er een daadwerkelijk veiligheidsrisico optreedt door de aansluiting van het bijkomend vermogen. Dit mag geen standaardpraktijk worden en moet vooraf beoordeeld worden en nadien strikt gemonitord worden door de regulator om de noodzakelijkheid en toepassing te beoordelen.

ODE vraagt daarom dat de CREG de voorafgaande beoordeling verderzet.

ODE is vragende partij om over deze reactie en de betreffende materie verder te overleggen.

Contact:
Chris Celis
Chris.celis@ode.be
+32 492 258 722